

„Hero Talents“ misija: suteikti galimybę žmonėms su negalia būti matomiems

► Unikalumu ir naujomis galimybėmis pulsuojančias, išskirtinių tikslų siekiančias ir vienintelis Baltijos šalyse – toks šiemet yra Klaipėdos rajono savivaldybės nominacijos „Metų verslas“ laureatas. Tai – modelių įdarbinimo agentūra „Hero Talents“, kurioje neįgalieji atranda savo išskirtinius gebėjimus.

„Hero Talents“ kuria ryškų socialinį pokytį mūsų visuomenėje ir pridėtinę vertę ne tik Klaipėdos rajonui, bet ir visai Lietuvai. Įgyvendinta daugybė didelių projektų su mūsų šalyje ir užsienyje žinomais prekiniiais ženklais, pasiekta akivaizdžių rezultatų.

Pirmoji agentūra Baltijos šalyse

Priekulės kultūros centre įvykusiame tradiciniame Klaipėdos rajono savivaldybės mero padėkos vakare buvo įteiktos 5 nominacijos tiems, kurie pernai buvo ryškiausi versle, kultūroje, bendruomenių veikloje bei savo iniciatyvoms garsinusiems Klaipėdos rajono vardą. „Visada sakiau, kad mūsų rajoną kuria čia gyvenantys žmonės. Savo darbu, idėjomis ir meile jie kasdien prisideda prie to, kad mūsų kraštas būtų matomas, girdimas ir vis gražėjantis. Iš tiesų mūsų rajone įgyvendinama daugybė išskirtinių idėjų ir projektų“, – sveikindamas nominantus kalbėjo Klaipėdos rajono meras Bronius Markauskas. Tarp penkių nominuotųjų iškilmingoje ceremonijoje jautraus dėmesio sulaukė „Metų verslas“ laureatai – modelių įdarbinimo agentūra „Hero Talents“ – pirmoji negalią turinčių modelių agentūra ne tik Lietuvoje, bet ir Baltijos šalyse. Karantino metu agentūrą kartu su traumą patyrusia krepšininke Aiste Krušinskaite įkūrė Klaipėdos rajone gyvenanti Ema Navickienė. Moteriai mintis kurti tokią agentūrą taip pat kilo iš asmeninės patirties: mat jos vyras yra parolimpietis, irkluojas.

Pasak E. Navickienės, šiuo metu, kai agentūra jau yra išplėtojusi savo iniciatyvas, toks Klaipėdos rajono savivaldybės pastebėjimas ir agentūros veiklos įvertinimas yra jaudinantis ir reikšmingas. „Tai mus skatina dar didesnę dėmesį skirti ir veiklos plėtoti Klaipėdos rajone“, – akcentavo agentūros įkūrėja E. Navickienė, dirbanti su nacionaliniais socialinių verslų vystančiais projektais.

Teigiamos patirtys įkvepia

Lietuvoje kuriant unikalią modelių agentūrą nelabai buvo iš ko mokytis. Pasirodo, net pasaulinė-

► Klaipėdos rajono savivaldybės meras Bronius Markauskas „Metų verslo“ nominaciją įteikė modelių įdarbinimo agentūros „Hero Talents“ atstovei, projektų koordinatorėi Indrei Kručaitėi.

je rinkoje tuomet buvo tik keletas su panašiais projektais dirbančių įmonių – modelių agentūra Didžiojoje Britanijoje, o kita – JAV.

Veiklos pradžioje agentūroje „Hero Talents“ buvo 11 modelių. Dabar „Hero Talents“ užaugusi iki daugiau nei 150 modelių su įvairiomis negaliomis ir kūno ypatumais, taip pat turi 15 įkvepiančių pranešėjų, kurie viešai dalijasi asmeninėmis istorijomis, įkvepia motyvacinėmis kalbomis, skaito pranešimus įvairiose konferencijose, vidiniuose įmonių renginiuose. Tarp jų – negalią turintys sportininkai čempionai, sužeisti kariai.

Agentūroje dirba modeliai su neišsivysčiusiomis galūnėmis, nešiojantys kojų protezus, judantys vežimėlyje, taip pat turintys įvairių kūno ypatumų – baltmę, aknę, randų. Modeliais dirba ir Daino sindromą turintys žmonės, o neseniai agentūra ieškojo turinčio autizmo spektro sutrikimų ir netrukus sulaukė merginos, norinčios dalyvauti agentūros veikloje. Čia yra ir neregijų modelių. Negalią turinčių modelių agentūroje dirbuojasi ne tik suaugę vyrai ir moterys, bet ir vaikai. Po vieno agentūros projektų prie jos veiklos prisijungė 20 negalią turinčių vaikų.

Agentūros modeliai įprastai atrandami per socialinius tinklus – su jais susisiekiama pakviečiama pokalbio. Greičiausias kelias dalyvauti negalią turinčių modelių agentūros veikloje – paties modelio akty-

vumas ir noras dalyvauti.

„Teigiamos patirtys ir dirbančiųjų atviroje darbo rinkoje skaičiaus augimas rodo, kokia kryptimi neįgalieji užimtumas turėtų būti skatinamas“, – pozityvius pokyčius Lietuvoje pastebėjo Užimtumo tarnybos Priemonių įgyvendinimo organizavimo vedėja Vaida Kamandulienė.

Gerų pavyzdžių daugėja

Klaipėdos rajono savivaldybės „Metų verslo“ apdovanojimą – menininko Vytauto Karčiausko simbolinę skulptūrėlę – iš Klaipėdos rajono savivaldybės mero B. Markausko rankų perėmė elegancija spinduliuojanti modelių agentūros „Hero Talents“ projektų koordinatorė Indrė Kručaitė. Su itin reta fizine negalia gimusi mergina juda su kojos protezu, kurį paauglystėje slėpė po plačiomis kelnėmis. Šiandien I. Kručaitė yra susidraugavusi su savo negalia ir pristato save kaip metalinės kojos ambasadorę. Ji šypsosi žinomų prekės ženklų fotosesijose ir savo kasdiene veikla siekia suteikti galimybę žmonėms su negalia būti matomiems.

„Mūsų agentūra skelbia žinią, kad reklamoje gali būti matomi visi – nepaisant amžiaus, kūno sudėjimo, fizinių galimybių... Tai labai svarbu, nes čia dažnai rodomi tarsi nušlifuoti vaizdai, tobuli kūnai, kas savaime nėra blogai, tačiau pasaulyje juk yra tiek daug įvairių

žmonių. Siekiame atskleisti šią tikrąją mūsų visuomenę su jos netobulumais, kurie yra tokie artimi daugeliui mūsų. Žmonės po truputį pradeda pavargti nuo tos tobulybės, o jos dalimi patys jaučiasi ne visada. Tad kuo daugiau pozityvių ir skirtingų pavyzdžių turėsime, tuo labiau įsitrauks patys žmonės, blogų ir tamsių nuotaukų sumažės, o pasaulis taps artimesnis ir mielesnis“, – šias mintis nepaliauja viešinti agentūros „Hero Talents“ projektų koordinatorė.

I. Kručaitė apdovanojimų ceremonijoje pasidžiaugė, kad žmonių su negalia įtrauktis intensyviau, o gerų pavyzdžių vis daugėja. Į iškilmes susirinkusiai publikai ji pateikė, ko gero, daugeliui televizijoje matytą socialinę reklamą. „Štai visai neseniai telekomunikacijų bendrovė „Telia“ pristatė reklamą „Šypsenui“, kurios centre – žmonės su negalia. Jie atskleidė tikras žmonių istorijas, situacijas, su kuriomis susiduriame kiekvienas, o nebandė negalios išskirti iš svarbiausių vietų. Kuo daugiau tokių pavyzdžių turėsime, tuo greičiau ir gerės pati situacija. Gerokai daugiau teigiamų ženklų pastebima užsienio rinkose, kur žinomi prekių ženklai vis dažniau atsiveria, o įtrauktis skatinimą paverčia svarbia savo misija“, – įsitikinusi „Hero Talents“ projektų koordinatorė.

Parengė Vilija BUTKUVIENĖ

PLUNGĖ

15 metų veiklos sukaktį švenčiantis Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras kviečia plungiškius pavasarį pasitikti sveikai ir skelbia iššūkį „15 savaičių be cukraus“. Saldumynų potraukį norintys įveikti žmonės raginami nevirtoti gryno cukraus ir daug cukraus turinčių produktų. Iššūkis tęsis nuo kovo 4-osios iki birželio 16 dienos. Dalyviai programėle seks suvartojamo cukraus kiekį. Jų laukia atminimo dovanėlės.

KRETINGA

Iš Kretingos rajono savivaldybės tarybos valdančiosios koalicijos pasitraukė Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ Kretingos skyriaus nariai. Iš 25 narių Tarybos daugumoje liko 14 politikų.

MAŽEIKIAI

Savivaldybės taryba palaikė Apdovanojimų komisijos sprendimą Mažeikių krašto kultūros premiją skirti Mažeikių dailės mokyklos mokytojui metodininkui, tapytojui Virgijai Tamošiūnui, o Rašytojos Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos premiją – Mažeikių kultūros centro Juozo Vaičkaus Skrajojamojo teatro režisierėi, Vytauto Klovos muzikos mokyklos teatrinio meno mokytojai metodininkei Airidai Lementauskienei.

RIETAVAS

Vasario 24 dieną Rietave, kaip ir viso šalyje, surengta Ukrainos palaikymo akcija „Laisvė šviečia RADAROM“. Gyventojai kviešti pasipuoti su atributika, vėliavomis, fakelais ir kitomis vaizdinėmis, šviečiančiomis ir Ukrainą palaikančiomis priemonėmis. Renginys Rietave prasidėjo uždegant 10 kelmų, kurie simbolizavo dešimtąsias karo Ukrainoje metines, skambėjo Lietuvos ir Ukrainos himnai. Tylos minute buvo pagerbti žuvusieji ir palaikyti tebekovojantys ukrainiečiai.

GARGŽDAI

Gargždų krašto muziejuje eksponuojama kilnojamoji paroda iš LR Seimo, skirta Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui, kraštiečiui, prof. Kazimierui Antanavičiui (1937–1998). Parodoje eksponuojamos nuotraukos, iliustruojančios pagrindinius K. Antanavičiaus gyvenimo etapus ir įvykius, dokumentai, atspindintys jo indėlį į naujos Lietuvos valstybės kūrimą. Paroda veiks iki kovo 30 d.

SKUODAS

Kovo 2 d. Skuodo trečiojo amžiaus universiteto moterų šokių kolektyvas „Vėjūnė“ ir jaunesnių šokėjų grupė „Okata“ iš Mosėdžio (vad. Nijolė Dapšauskienė), dalyvavo Trakuose įvykusiame šokių konkurse-festivalyje „Šypsenui vaivorykštė 2024“ ir ten garsino tolimojo Žemaitijos rajono vardą. Kolektyvams įteiktos nuotaikingiausio ir lyriškiausio šokio nominacijos.

TELŠIAI

Į „Aukštųjų mokyklų muge Telšiai 2024“ Telšių sporto arenoje pristatyti savo studijų programų, papasakoti apie įstojo galimybes ir studentišką gyvenimą atvyko 10 Lietuvos universitetų ir 12 kolegijų. Renginyje apsilankė per 1 tūkst. gimnazistų, kurie pabendravo su daugiau negu 100 mokslo įstaigų atstovų.

NUOMONĖ

• Ar stebite pavasario ženklus, ar taikotės prie gamtos ritmo sodindami augalus, leisdami laisvalaikį ir kt.?

Jolanta RUDAITYIENĖ,
Klaipėdos r., Priekulė:

• – Stebiu gamtos ženklus ne tik laukdama bundančio pavasario. Ir, nors šiluma nelepina, bet stebino neįprastai anksti vasarį grįžtančios gervės, pempės, vieversiai ir net gandrai. Vasario viduryje pasėtos paprikos, dumplūnės ir „dwarf“ pomidorai, bet saulės labai trūksta, tenka juos gelbėti papildomu augalų lempų apšvietimu. Įsibėgėjant pavasariui kiekvieno medžio pumpurų sproginimas užduoda tempą ir sėjai savame darže. Patinka pavasariai, bet kasmet jie vis sunkiau prognozuojami.

Vanda MIKUTIENĖ,
Rietavas:

• – Esu žolininkė ir domiuosi augalų ir gamtos sąsajomis. Šiomet barsuko diena – sausio 25-oji – buvo ketvirtadienis, tad ketvirtadienis šį šiltą sezoną bus ir kirmėlių diena, kai negalima nei sėti, nei sodinti. Vienais metais pabandžiau nepaisyti to ir pasodinai bulves – derlius buvo labai prastas, o bulvės mažytės. Šaknines daržoves sėju ir sodinu tik per mėnulio pilnatį ir delčią, o lapines, tas, kurios virš žemės derlių duoda, – per priešpilnį. Žmonės daug metų stebėjo gamtą, mėnulio ir kitų reiškinių įtaką augalams, tad turime pasinaudoti išmintimi, kurią mums paliko tėvai ir seneliai.

Irena KONDROTIENĖ,
Skuodas:

• – O taip, kaip gi jų nestebėsi! Toks džiaugsmas – jau ir vieversėliai, žąsys parlėkė. O su jais – žinia, kad pavasaris – čia pat. Savo sode stebiu pumpurus: gyvybės kupini serbentų, alyvų krūmai. Mokiniais į klasę atnešiau pražydusių sniegunių ir šių krūmų šakelių, kad atpažintų skiriamuosius pavasario

ženklus. Gyvenantiems mieste jie nėra paprastai išskaitomi. O žemė jau laukia pavasario lygiadienio, t. y. kovo 20-osios, Žemės dienos. Kai gamtos klausaisi, ji pasako: reikės medį sodinti, inkilą iškelti.

Rasa LAPIENĖ,
Kretinga:

• – Pavasaris – toks laikas, kurį, manau, jaučia kiekvienas. Jau išeinu į savo daržą stebėti, kaip atgyja augalai: esu pasisodinusi tokių, kurie per mano prosenele, prižiūrėjusią Jurgio Pabrėžos sodą prie Kretingos pranciškonų vienuolyno, o po to per tetą buvo išsaugoti iš šio juos tyrinėjusio vienuolio mokslininko botaniko laikų ir atkeliavusių iki šių dienų – baltąjį serbentą, baltąjį šalaviją, yzopą. Su mama kartu sodiname ir daržą, ji žiūri ir į gamtos reiškinius, ir į mėnulio kalendorių, pasitariame – dabar tą ir tą sodinsime. Būnant gamtoje manęs, kaip mėgėjos fotografuoti, meninis pojūtis neapleidžia visus metus: smagu stebėti, kaip ilgėja ir šviesėja dienos, debesys kitokie, o ir saulė aukštyt, pumpurai prinokę ir žaliųjų gyvybė kasdien vis labiau veržiasi išorėn.

Gintarė SIENUOTIENĖ,
Telšiai:

• – Man pavasaris prasideda sužydėjus krokams, kai pradeda iš žemės nosis kišti tulpės. Morkas stengiuosi sėti šalpusniams nužydėjus, kovo mėnesį. O sužydėjus ievoms sodinu svogūnus.

Dovilė VANAGIENĖ,
Plungė:

• – Taip, stebime. Smagu matyti, kaip ilgėja dienos, pamažu bunda gamta. Esant gražiam orui, stengiamės su šeima praleisti kuo daugiau laiko lauke. Žinoma, neišvengiamai planuojame ir pavasario darbus, apgalvojame, kokius augalus ir gėles sodinsime. Vis planuoju pati iš sėklų užsiauginti jų daigėlius, tačiau tam dažnai pritrūksta laiko. Tad šiemet, kaip įprastai, pirksiu jau išaugintus daigus ir, atėjus tinkamam metui, sodinsiu. Kitas pavasario malonumas – eiti su vaikais ieškoti pirmųjų gėlyčių arba žvalgytis į sugrįžtančius paukščius.

Rima SKRODENTYĖ,
Mažeikiai:

• – Norisi greičiau sulaukti to pavasario, tad manau, kad daugelis žmonių stebi ir jį pranašaujančius ženklus. Aš sode šiais metais ypač globojau paukštelius ir jau matau, kad atskrenda ne tik tie, kurie visą žiemą mus lankė, bet ir nauji, be to, jų būriai vis gausėja... Savaitgalį vykome į Latviją, Kuldygos apylinkes, ir jau matėme pavasario pranašes – gerves, taip pat pastebėjome ir jau pražydusių snieguolių. Tų pavasario ženklų vis daugiau, tačiau norisi, kad ir saulė dažniau iš ūkanoto dangaus išslystų, tada ir nuotaika geresnė. Bet, kaip sakoma, viskam savo laikas.

NŪDIENOS AKTUALIJA

Krašto amatai kuria vietovės savitumą

► **Jadvyga ODINIENĖ**
Skuodo rajono tautodailininkė

Skuodo rajono savivaldybė 2024-uosius paskelbė Žemaičių krašto amatų, kulinarinio paveldo ir žemaitiško rašto metais. Toks dėmesys Lietuvos etnografinių regionų kultūriniam gyvenimui ypač svarbus, nes padeda plėtoti, išsaugoti savo vietovės savitumą.

Svarią vietą čia užima tautodailė, kurios raiška sklinda per nacionalines šventes, parodas, edukacijas, seminarus ir t. t. Tautodailė klasifikuojama pagal kūrybai pasirenkamą medžiagą. Taip atsirado įvairūs HYPERLINK "https://lt.wikipedia.org/wiki/Amatas" amatai, o amatininkų dirbiniai paprastai gaminami rankiniais įrankiais. Amatų paslaptys perduodamos iš kartos į kartą. Aš taip pat meilę amatui esu perėmusi iš savo mamos.

Nuo ko prasidėjo paprastas mano amatininkės, tautodailininkės kelias? Gimiau Skuodo rajone, Lenkimų kaime. Potraukis rankdarbiams šeimoje ėjo iš kartos į kartą. Augome keturi vaikai. Mama augino avis, kirpo vilną, kurią pati verpė, iš jos mezgė kojines, liemenes, megztinius, kepures. Aš, jau būdama paauglė, pasisiūdavau, nusi-megzdavau apykakles, palaidines. Ištekėjusi megzdavau, nardavau gaminius savo vaikams. Namuose nebuvo, o ir dabar nėra pirkčių staltiesėlių – visos sukurtos mano rankomis. Namų interjere labiausiai pamėgau liną.

Esu visuomeniškas žmogus. Laisvalaikį stengiuosi leisti prasmingai. Net šalia televizoriaus nepaleidžiu iš rankų mezginių. Pagal galimybes dalyvauju įvairiuose mokymuose, edukacijose. Nė nepajutau, kaip įtraukė vienas pačių seniausių amatų – vilnos vėlimas. Veliu šalikus, riešines, šliures. Kartą interneto socialiniame tinkle „Facebook“ labai sudomino šilkiniai šalikai, dažyti augaline technika. To pasimokiau nuvykusi į mokymus Kaune. Paviliojo šilko švelnumas, kuriame išlieka augalų lapų, žiedų atspaudai. Taigi dir-

bu tai, kas man teikia malonumą, dažau šalikus. Vieną dieną veliu šliures, kitą jau dažau šaliką, dirbu nelygu kokia nuotaika. Niekada nieko nesimu, jeigu tos nuotaikos nėra. Manau, kad kiekvienas gaminytis turi būti atliktas su meile, šiluma ir dideliu noru. Kai fizinė veikla atima daug jėgų, naujos energijos pasisemiu pavaikščiūdama prie jūros.

Apie tai, ko išmokau veldama vilną, buvau parengusi porą projektų: „Tradicinių amatų ir etnokultūros puoselėjimas“ bei „Bendruomeninės veiklos stiprinimas puoselėjant ir plėtojant tradicinius amatus“. Vėdžiau edukacinius vilnos vėlimo užsiėmimus vaikams ir suaugusiems. Vilnos vėlimo paslaptis perdaviau ne tik mūsų, Kaukolikų, bet ir kaimyninių Šačių, Notėnų kaimų bendruomenių moterims. Edukaciniuose užsiėmimuose vėlėme šalikus, šliures, gėlytes, servetėles, knygų skirtukus. Taip pat organizavau parodas savo kaime, dalyvavau Mažeikių ir Skuodo muziejų parodose, pirmojoje tarptautinėje vietos bendruomenių mugėje parodų ir kongresų centre „Litexpo“ Vilniuje. Tų parodų būta ir daugiau. Veltinio darbai buvo eksponuoti Lietuvos Respublikos Seime suorganizuotoje Skuodo krašto kūrėjų parodoje. Džiaugiuosi, kad mano rankdarbiai pasiekė JAV, Vokietiją, Japoniją, kitas šalis. Būta vasarų, kai prekiauju Klaipėdos Teatro aikštėje, kur atvažiuodavo kruizinių laivų turistai.

Esu dėkinga Skuodo rajono kultūros centrui už kasmet organizuojamas kalėdines, velykines muges, už tradicinę rajono šventę „Skouda boužės juomarks“, kur tarp daugumos rajono amatininkų su savo darbais savąjį pirkėjų surandų ir aš. Toks tiesioginis susitikimas – abipusė nauda ir amatininkui / tautodailininkui, ir pirkėjui. Gaminytis, kai čia pat ir jo kūrėjas, čia įsigyta dovana, skanėstai šventėms – taip pat tam tikra šventės dalis. Rankų darbo gaminiai pakankamai brangūs, todėl perkama jų įvairiai: kartais – daugiau, kartais – mažiau. Amatininkas gamina, parduoda, prisidurdamas prie savo gerovės, o išvažiuoti toliau į organizuojamas Kaziuko muges – ne jo, smulkiojo gamintojo, nosis – atbaido dideli mokesčiai. Džiaugiuosi, kad Skuode pradėjo kurtis smulkiųjų amatininkų grupė – labiau bendrausime, dalinsimės patirtimi, išpūdziais iš mugių bei kitais amatininkus dominančiais klausimais. Amatininkų rinkodara silpna, tad tikiuosi, kad, susibūrę draugėn, galime tapti stipresni.

Manau, šie Žemaičių krašto amatų, kulinarinio paveldo ir žemaitiško rašto metai liks įsimintini, prasmingi savo parodomis, edukacijomis, iškydomis. Kurdami vietovės savitumą, galime būti įdomūs ne tik sau, bet ir norintiems mus geriau pažinti.

22 027

„Vakarų Lietuvos“ tiražas-
užtikrinta Jūsų verslo
sėkmė!

IDOMŪS ŽMONĖS

Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu apdovanotas istorikas Povilas Šverebas

► Povilas Šverebas Kretingos muziejuje veda ekskursiją studentams.

► Lietuvos Respublikos Seimo Gabrielės Petkevičaitės-Bitės medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ kandidatų vertinimo komisija už visuomeniškai aktualią publicistiką, ugdančią tautiškumą ir dvasines vertybes, apdovanojo Vilniaus dailės akademijos (VDA) Telšių fakulteto dėstytoją, istoriką Povilą Šverebą.

Jo veikla yra ne tik intensyvi, bet ir produktyvi: 2 monografijos, 7 sudaryti ir parengti leidiniai, 80 mokslinių ir per 100 mokslo populiarinimo straipsnių, bemaž 200 publikacijų Lietuvos istorijos, Žemaitijos paveldo, iškilų asmenybių ir švietimo raidos tarpukario metų Lietuvoje temomis.

Aistra kraštui pažinti

Povilas Šverebas gimė Padvarninkų kaime, nuo pusės metų gyveno Sedoje. Dar mokykloje, 1972 m., pradėjo keliauti po Sedos apylinkes. Šia keliavimo ir krašto pažinimo aistra P. Šverebas užkrėtė savo draugus, surengdamas pirmąjį pažintinį dviaraičių žygį į Renavo dvarą. Vėliau kelionių geografija išsiplėtė ne tik po Žemaitiją, bet ir visą Lietuvą, Latviją, Estiją, Rusijos Kaliningrado sritį. Visuomenininkas atskleidė, kad per šiuos žygius surinkta medžiaga sėkmingai praverčia net dabar, rengiant publikacijas.

„Norėdamas supažindinti visuomenę ir populiarinti kultūros paveldą, dažnai rengiau ir publikavau straipsnius kultūros paveldo temomis, organizavau kultūros paveldo tvarkymo talkas. Siekdamas įtraukti kuo daugiau jaunimo, pradėjau rengti viktorinas vaikams „Pažinkime gimtąjį slenkstį“ Tirkšliuose, Mažeikiuose, Žemalėje“, – vardijo VDA Telšių fakulteto dėstytojas, kuris įvairiai auditorijai – nuo pradinukų iki absolventų – mielai skaito paskaitas apie Mažeikių rajono istoriją, legendas ir paveldą.

Daugelį metų dirbdamas neatlygintinai, P. Šverebas tapo populiariausiu gidu Mažeikių rajone, o laikraščio „Būdas žemaičių“ su-

rengtame konkurse pelnė Europietišiausio žmogaus vardą.

Vertingi moksliniai atradimai

P. Šverebas – istorikas, visuomenininkas, pedagogas ir švietėjas. Nuolat dalyvauja mokslinėse ir šviečiamosiose konferencijose, radijo ir televizijos laidose, skaito viešąsias paskaitas.

1993 m., įkūrus Žemaičių akademią, visuomenininkas aktyviai įsitraukė į jos veiklą. Kartu su VDA profesoriumi Adomu Butrimu organizavo ekspedicijas ir konferencijas Sedoje, Renave.

Jau tris dešimtmečius aktyvi P. Šverebo visuomeninė veikla ir laiko sąnaudomis neišmatuojamas atsidasavimas darbu prisideda prie tautiškumo ir dvasinių visuomenės vertybių ugdyimo. Jo surasta nauja faktografinė medžiaga reikšmingai papildė ar net pakeitė ne vienos iškilios asmenybės biografiją. Pavyzdžiui, P. Šverebas surado Dionizo Poškos krikšto metriką ir patvirtino Vytauto Vanago keltą hipotezę, kad poetas tikrai yra gimęs Žemalės parapijoje, o ne Skaudvilės ar Kaltinėnų. Aiškindamasis, kodėl jauno Vytauto Mačernio poezijoje viltis grumiasi su rezignacija, nustatė, kad mokydamasis Sedos vidurinėje mokykloje poetas susirgo džiova ir tai turėjo įtakos jo kūrybai. Dokumentais įrodė, kad Lenkijos pirmasis prezidentas Gabrielius ir Lietuvos Vasario 16-osios akto signataras Stanislovas Narutavičiai yra gimę ne Brėvikių dvare, bet Telšiuose.

Paminėtini P. Šverebo tyrimai apie Telšių valdžios vidurinės amatų mokyklos visų direktorių biografijas, reikšmingais faktais papildytas Telšiuose besimokiusių dailininko Vinco Kisarausko, architekto Edmundo Stasiulio, dirigento Ramučio Balčiūno biografijas, nustatytos meškos atsiradimo Telšių miesto herbe aplinkybės.

Lietuvos kultūros tyrimų instituto Sakralinio meno paveldo skyriaus vadovė dr. Gabija Surdokaitė-Vitienė akcentavo, kad P. Šverebas Lietuvos kultūros tyrimų istorijai svarbus ne tik savo

moksliniais tyrimais, bet ir publikacijomis regioninėje spaudoje. „Šie mokslo populiarinimo darbai išsiskiria ypač gausiu archyvinės medžiagos naudojimu, kritišku jos vertinimu, nauja faktografija ir mokslinėmis išvalgomis. Ypatingos pagarbos nusipelnė P. Šverebo darbas lokaliniuose archyvuose. Šiuo kruopščiu darbu buvo atitaisyta ne viena gana plačiai anksesnėse publikacijose paplitusi klaidinga mintis“, – pabrėžė dr. G. Surdokaitė-Vitienė.

Du dešimtmečiai VDA bendruomenėje

Anuometis VDA prorektorius menui ir mokslų prof. A. Butrimas įvertino P. Šverebo sugebėjimus ir 2005 m. pakvietė dirbti į VDA leidyklą, kurioje jis dirba iki šiol. Nuo 2007 m. P. Šverebas dėstytoja VDA Telšių fakultete, o nuo 2016 m. eina ir VDA Taikomųjų kultūros paveldo tyrimų ir konservavimo centro tyrėjo pareigas. Istorikas ne tik pats aktyviai įsitraukė į mokslinę veiklą, bet į ją įtraukė ir vietos geriausių kraštotyrininkus ir fotografus, užmezgė ryšius su Rundalės rūmų muziejumi Latvijoje.

Persikėlęs gyventi į Telšius P. Šverebas savo sukauptą patirtį perduoda studentams, didelį dėmesį skirdamas paveldui pažinti ir jo natūriniam tyrimams. VDA Telšių fakulteto dėstytojas yra jungianti asmenybė, todėl bendradarbiauti ir publikuoti leidiniuose pavyksta prisikviesti įvairių sričių, skirtingų aukštųjų mokyklų ir institutų mokslininkus, tyrėjus.

VDA meno ir mokslo prorektorius dr. Marius Iršėnas, atsiliepdamas apie istoriką, sakė: „Povilas Šverebas yra unikali asmenybė, išsiskirianti ypatinga erudicija, plačiu akiračiu, profesionalumu ir universalumu. Jo tyrimai yra platūs, aprėpiantys ne tik bažnyčių varpų, bet ir parapijų, jų tradicijų, dvarų ir švietimo istoriją. Vadovaudamas VDA leidyklai, turėjau progą ne tik susipažinti su P. Šverebo moksliniais darbais, juos recenzuoti, bet ir giliau pažinti jų autoriaus žmogiškąsias savybes – atsidasavimą darbu, kuklumą, kruopštumą ir geranoriškumą. Jo darbai ir veikla brandina visuomenės pilietiškumą, tautinę savimonę ir kultūrinį sąmoningumą.“

Išskirtinio įvertinimo nusipelnusį dėstytoją sveikindamas VDA Telšių fakulteto dekanas prof. Ramūnas Banys džiaugėsi aktyviu, mokslinę veiklą stiprinančiu bendruomenės nariu, platau akiračio asmenybe ir pabrėžė, kad Gabrielės Petkevičaitės-Bitės medalis „Tarnaukite Lietuvai“ atliepia VDA Telšių fakulteto dėstytojo P. Šverebo užsidegimą savanoriškai dirbti dėl valstybės ir jos gerovės, reikšti ir įgyvendinti pozityvias idėjas, brandinančias visuomenės pilietiškumą, tautinę savimonę ir kultūrinį sąmoningumą.

Apdovanojimų teikimo ceremonija planuojama Panevėžyje kovo 18 dieną.

„Telšių ŽINIŲ“ informacija

Stovykla suvienijo pabėgėlių šeimas

Vasario 20–24 dienomis kelios „Labdaros ir paramos fondo „Telšiai su Ukraina“ globojamos ukrainiečių pabėgėlių šeimos praleido stovykloje. Šeimų stovyklai organizuoti neatsitiktinai pasirinktos šios datos. Fondas orientuojasi ne tik į finansinę ir socialinę pagalbą kultūringai praleisti laiką visai šeimai, burti ukrainiečių bendruomenę. Per keturias kartu praleistas dienas kaimo turizmo sodyboje šeimos ne tik išsėjos – vyko grupiniai užsiėmimai su psichologu, jogos pradmenų pamokos, edukacija ant stiklo, suorganizuota išvyka su edukacijomis ir ekskursijomis į Varnių miestą Telšių rajone. Po kartu praleistų keturių dienų šeimos grįžo į namus ne tik pailsėjusios, bet ir

susidraugavusios, sustiprinusios vaikų ir tėvų ryšį. Todėl būtina pakviesime pabėgėlių šeimas ir į kitas panašias fondo organizuojamas stovyklas.

Labdaros ir paramos fondo „Telšiai su Ukraina“ informacija

Табір об'єднав родини біженців

20–24 лютого кілька сімей українських біженців, якими опікується Фонд благодійності та підтримки «Тельшай з Україною/Телшай су Україна», перебували в сімейному таборі відпочинку. Ці дати були обрані не випадково для організації сімейного табору. Фонд зосереджується не лише на фінансовій та соціальній допомозі біженцям від війни, а й на організації дозвілля дітей та молоді під час шкільних канікул, заохоченні до спільного проведення часу всією родиною та згуртуванні української громади. За чотири дні, проведені разом у садибі сільського туризму, родини не лише відпочили, а й брали участь у

групових заняттях з психологом, познайомилися з основами йоги, взяли участь у малюванні на склі, відвідали організовану навчальну поїздку та екскурсію до м. Варняй (Тельшайський район). Провівши чотири дні разом, родини повернулися додому не лише відпочившими, а ще й подружилися, зміцнивши зв'язок між дітьми та батьками. Тому ми обов'язково будемо запрошувати родини біженців до інших подібних таборів, які будуть організовані фондом у майбутньому.

Інформація надана Фондом благодійності та підтримки „Тельшай з Україною/Телшай су Україна“

► Grupinis kūrybinis darbas su psichologe Anna Keller (ketvirta iš dešinės)

► Stovyklautojai sodybos teritorijoje

Dainų šventėje – ne vienas tūkstantis dalyvių iš Vakarų Li

▶ Alfonsas Vildžiūnas – Dainų dienos „Kad giria žaliuotų“ meno vadovas ir vyr. dirigentas

▶ Romus Jasevičius – pučiamųjų orkestrų koncerto „Vario audra“ meno vadovas ir dirigentas

▶ Kretingos rajono kultūros centro kolektyvo „Toncius“ vadovas Andrius Razmus

▶ Mažeikiškės choreografės (iš kairės) Olga Gross, Danguolė Dapšytė

Sauliaus Narkaus nuotr.

Darius Šypalio nuotr.

Nuotr. iš Mažeikių

► Šiomet sukanka 100 metų, kai surengta pirmoji Lietuvos dainų šventė. Kaskart į ją suvažiuoja būriai dainininkų, šokėjų, muzikantų, aktorių. O jų pasirodymai sulaukia didelio žiūrovų susidomėjimo. Pasidomėjome, kaip Vakarų Lietuvos savivaldybės rengiasi 2024 metais šimtmetį mininčiai Dainų šventei „Kad giria žaliuotų“.

Kolektyvų gausa

Šiais metais į Dainų šventę planuoja vykti apie 760 mažeikiškių šokėjų, dainininkų, muzikantų. Iš viso – 31 Mažeikių rajono kolektyvas. Didžiausia dalyvių grupė – šokėjai. Kartu su visais šokio sukuryje sūksis daugiau nei 300 mažeikiškių.

Nedaug dalyvių skaičiumi skirsis Plungės rajono savivaldybės delegacija. Plungiškiečiai visada labai gausiai dalyvauja Dainų šventėse, ne išimtis ir šie metai. Vykti į jubiliejinę Dainų šventę rengiasi 28 kolektyvai, tai yra apie 700 dalyvių. Vys 6 chorai, 8 dainų ir šokių ansambliai ir kapelos, kanklininkų ansamblis, 4 pučiamųjų instrumentų orkestrai su choreografinėmis grupėmis, 5 liaudies šokių kolektyvai, 4 teatro kolektyvai. Didžiausi kolektyvai – ansamblių ir šokėjų. Abiejose grupėse – daugiau nei po du šimtus dalyvių.

Prašymus dalyvauti Dainų šventėje pateikė 27 kolektyvai iš Telšių rajono savivaldybės, apie 590 dalyvių. Gausiausiai dalyvių bus Ansamblių vakare – 141.

Iš Kretingos rajono savivaldybės į šimtmetį mininčią Lietuvos dainų šventę ruošiasi vykti 13 mokyklų kolektyvų, iš viso 300 dalyvių, ir 17 mėgėjų meno kolektyvų, iš viso 294 dalyviai. Gausiausia Kretingos rajono dalyvių grupė – 146 šokėjai.

Iš Skuodo rajono savivaldybės į Dainų šventę preliminarai planuoja važiuoti 210 dalyvių: 2 chorai, 4 folkloro ansambliai, kapela, 4 liaudies šokių kolektyvai, mėgėjų teatras. Čia taip pat

gausiausia grupė – šokėjai. Vienu ritmu su Lietuvos ir užsienio šokėjais sūksis 75 skuodiškiai.

Dainų šventėje ruošiasi dalyvauti 2 šokių kolektyvai, 2 chorai, mėgėjų teatras, liaudies muzikos kapela, folkloro ansamblis, pučiamųjų orkestras iš Rietavo savivaldybės. Gausiausia grupė sudarys Rietavo miesto Bogdano Oginskio vardo ir Rietavo Mykolo Kleopo Oginskio meno mokyklos jungtinis pučiamųjų orkestras.

Klaipėdos rajono savivaldybėje dalyvauti Dainų šventės apžiūrose registravosi net 29 mėgėjų kolektyvai ir jų grupės: 5 chorai ir vokalinis ansamblis, 6 folkloro ansambliai, 5 liaudies instrumentų ansambliai, 2 kapelos, 7 liaudies šokių kolektyvai, 1 pučiamųjų orkestrų choreografinė grupė, 2 mėgėjų teatrai. Iš apžiūrose dalyvaujančių kolektyvų daugiausia yra liaudies šokių kolektyvų narių – 226.

Savivaldybių prisidėjimas

Kad kolektyvai deramai atstovautų savo rajonams, neužtenka tik gerai išmokti šokti, dainuoti, groti. Tam reikia ir finansinės injekcijos. Nemaža dalis Dainų šventės finansavimo gula ant Nacionalinio kultūros centro pečių, tačiau savo indėlį įdeda ir savivaldybės.

Suskaičiuota, kad Mažeikių rajono savivaldybės kolektyvų aprangai atnaujinti reikia apie 48,5 tūkst. eurų, kolektyvų atributikai įsigyti ir pavėžėjimo išlaidoms Vilniuje šventės dienomis – dar apie 30 tūkst. eurų.

Šiais metais Plungės rajono savivaldybės biudžete Dainų šventei numatyta 25 tūkst. eurų. Lėšos bus skirtos transporto išlaidoms, t. y. važinėti į repetitijas Vilniuje. Taip pat bus skiriama lėšų trūkstantiems rūbams, lietais įsigyti, delegacijos apsaugos ir medicinos paslaugoms užtikrinti, delegacijos šventinei Eisenai apipavidalinti ir pan.

Telšių rajono savivaldybė planuoja skirti 68,1 tūkst. eurų. Didžioji dalis šių lėšų bus skirta transporto, apgyvendinimo ir maitinimo išlaidoms. Beje, šiemet Telšiams teko garbė priimti apie tūkstantį Teatro dienos generalinės repetitijos dalyvių. Taigi ir repetitijai organizuoti numatyta lėšų.

Skuodo rajono savivaldybė Dainų šventės kolektyvų narių tautiniams rūbams, batams, aksesuarams praėjusiais metais skyrė 8,655 tūkst. eurų, šiemet papildomai – 10,23 tūkst. eurų. Organizacinėms išlaidoms numatyta 1 tūkst. eurų.

Rietavo savivaldybės administracija Dainų šventės dalyvių transportui, papildomam apgyvendinimui, atributikai (marškinėliams, kepuraitėms, lietais įsigyti ir pan.) yra numačiusi iki 10 tūkst. eurų. Kolektyvų aprangoms siūti 6,4 tūkst. eurų numatyta Rietavo savivaldybės kultūros centro biudžete.

Klaipėdos rajono savivaldybės biudžete pasirengti Dainų šventei ir organizacinėms, transporto išlaidoms kolektyvams šventės metu Vilniuje, atributikai šiemet numatyta 20 tūkst. eurų. Taip pat iš savivaldybės biudžeto kultūros įstaigų mėgėjų meno kolektyvų tautiniams kostiumams įsigyti ir atnaujinti pernai buvo skirta 32 tūkst. eurų, šiais metais – dar 18 tūkst. eurų.

Kretingos rajono savivaldybės biudžete Dainų šventei iš viso numatyta 80 tūkst. eurų, kurie bus panaudoti dalyvių apgyvendinimo, transporto ir kitoms su dainų švente susijusioms išlaidoms. Už skirtas lėšas taip pat planuojama įsigyti aprangos komplektų ar atskirų aprangos detalių kolektyvams.

Rajonams atstovaus ne tik kolektyvai

Prie Dainų šventės koncepcijos kūrimo prisideda ne vienas žmogus. Kiekvienai savivaldybei didžiulė garbė kūrybinės

grupės gretose išvysti savo krašto atstovų.

Šių metų Dainų šventės Šokių dienos kūrybinėje grupėje – 4 mažeikiškės choreografės: Mažeikių choreografijos mokyklos direktorė, mokytoja ekspertė, vaikų ir jaunimo liaudies šokių studijos „Kauškutis“ meno vadovė Jolanta Tendienė; Šokių dienos II dalies „Aukso tilteliu šeimynėlė suėjo. Kartų tiltas“ vyriausioji baletmeisterė – Mažeikių choreografijos mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Ramunė Zelbienė; šios mokyklos mokytojos ekspertės Olga Gross, Danguolė Dapšytė taip pat yra Šokių dienos II dalies baletmeisterės.

Į Dainų šventės kūrybinę grupę įtraukti ir du Plungės rajono meno vadovai. Plungės kultūros centro kamerinio choro vadovas Alfonsas Vildžiūnas – Dainų dienos „Kad giria žaliuotų“ meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas, o Plungės kultūros centro pučiamųjų orkestro vadovas Romus Jasevičius – pučiamųjų orkestrų koncerto „Vario audra“ meno vadovas ir dirigentas.

Kretingos rajono kultūros centro kolektyvo „Toncius“ vadovas Andrius Razmus bus Šokių dienos „Amžių tiltais“ senjorų grupių aikštės asistentas.

Kas džiugina ir kas kelia nerimą?

Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjo pavaduotoja Izoleta Savickaja: „Iššūkiai – priešakyje. Nors po truputį įsibėgėja organizaciniai darbai, didysis pasiruošimas prasidės pasibaigus kolektyvų peržiūroms ir paaiškėjus dalyvių skaičiui. Tad nekantriai laukiame peržiūrų rezultatų. Džiugina aktyvus ir pozityvus rajono meno kolektyvų požiūris į atstovavimą savo rajonui Lietuvos šimtmečio dainų šventėje.“

Plungės rajono savivaldybės administracijos Kultūros, turizmo ir viešųjų ryšių skyriaus

vyriausioji specialistė Ingrida Užnevičiūtė: „Be galo džiugu, kad, kaip ir kasmet, Dainų šventės mūsų rajono dalyvių delegacija yra gausiausia. Peržiūros jau baigiasi, tad mūsų dalyviai pasirodė labai profesionaliai, sulaukė tikrai daug pagiriamųjų žodžių. Visada lieka rūpesčių, ar tinkamos bus sąlygos mokykloje, kurioje bus apgyvendinta mūsų delegacija, ar kokybiškai bus organizuojamas maitinimas, ar rasiame bendrosios praktikos slaugytojų, kurios pagelbėtų ir vyktų kartu į Vilnių.“

Telšių rajono savivaldybės administracijos Kultūros ir turizmo skyriaus vedėja Monika Domarkienė: „Vyksta pasiruošimo Dainų šventei darbai. Šiandien kolektyvai dalyvauja atrankose, o mes koordinuojame. Turbūt tikru iššūkiu taps birželio 15 diena, kai į Telšius iš visos Lietuvos suvažiuos per tūkstantį dalyvių. Tą dieną Žemaitijos sostinėje vyks Teatro dienos generalinė repetitija. Visais šiais dalyviais, jų maitinimu, apgyvendinimu turėsime pasirūpinti mes.“

Skuodo rajono savivaldybės mero patarėja Daiva Jonušienė: „Labiausiai nutolęs nuo sostinės ir vienas mažesnių Skuodo rajonas džiaugiasi galėdamas įsiliesti į Dainų šventės renginių programą ir tuo reprezentuoti savo kraštą. Džiugu, kad šioje Dainų šventėje po gana ilgos pertraukos dalyviu tampa gana jaunas savo amžiumi vyresniųjų liaudies šokių kolektyvas. Nekantriai laukiame visų apžiūrų ir perklausų rezultatų. Tikimės, kad visi besiruošiantys dalyvauti Dainų šventėje kolektyvai garbingai atstovaus savo kraštui šimtmetį mininčioje Lietuvos dainų šventėje „Kad giria žaliuotų“. Iššūkių organizuojant patogesni dalyvių apgyvendinimą, kolektyvų nuvežimą ir kt. netrūksta, tačiau sprendimai surandami patys tinkamiausi.“

Kretingos rajono savivaldybės administracijos Kultūros

etuvos

Ramunė Zelbienė, Jolanta Tendienė,

Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos archyvo.

ir sporto skyriaus vedėjos pavaduotoja Asta Pocienė: „Šiuo metu vyksta kolektyvų parengtų programų peržiūros, kuriose dalyvauju. Džiugu girdėti palankias komisijų nuomones.“

Rietavo savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė (kultūrai) Jolanta Bertauskienė: „Dainų šventės repertuaras gana sudėtingas, ypač chorų. Atsakingai ruošiasi visi kolektyvai. Ko gero, labiausiai blaško tai, kad ilgą laiką nebuvo konkretumo ir aiškumo teatro žanre, kadangi keitėsi kūrybinė grupė ir per gana trumpą laiką visi teatrų kolektyvai turėjo atrasti ir priimti naują sprendimą. Šiuo metu Dainų šventės peržiūros-atrankos jau įpusėjusios, kovo pradžioje turėtų būti aiškūs jų rezultatai. Kolektyvai ir toliau ruošiasi ir laukia 100-mečio Dainų šventės.“

Klaipėdos rajono Dainų šventės koordinatorių komanda: „Džiaugiamės sparčiai išsibėgėjančiais organizaciniais darbais. Šiuo metu aktyviai vyksta mėgėjų meno kolektyvų apžiūros. Pavasarį lauksime rezultatų ir įvertinimų, bus paskelbta, kurie kolektyvai bus atrinkti dalyvauti Dainų šventėje. Džiaugiamės, kad jau įvykusiose apžiūrose kolektyvai pasirodė labai sėkmingai, tikimės kuo gausnesnio jų dalyvavimo. Didžiuojamės, kad kolektyvai turi galimybę dalinai atsinaujinti tautinius kostiumus ir taip tinkamai reprezentuoti Klaipėdos rajoną. Iššūkiu organizuojant Dainų šventę išlieka panašūs metai iš metų – sėkmingai organizuoti dalyvių transportą, nes vienu metu visoje Lietuvoje transportas reikalingas tūkstančiams Dainų šventės dalyvių. Taigi sudėtinga patogia sudėlioti logistiką.“

Pagal laikraščius „Banga“, „Mūsų žodis“, „Pajūrio naujienos“, „Santarvė“, „Telšių ŽINIOS“, „Žemaitis“ pateiktą informaciją parengė „Plungė“.

VERSLAS

Nori, kad Plungė klestėtų

Lina RUIBIENĖ
„Žemaitis“

► Du draugai plungiškis Kristupas Grauslys ir telšiškis Vilius Varpučianskis, prisiminę pirmąją savo pažinties dieną, teigė tuo metu nė neįtarę, kad netolimoje ateityje taps rimtais verslo partneriais – įgyvendins svajones ir Plungės mieste atidarys naują traukos objektą, sočiai ir skaniai pavalgyti kviečiantį restobarą „Meistrų pica“.

Į gimtinę sugrąžino nelaiminga meilė Trečius metus Plungėje gyvenantis Vilius, gimtuosiuose Telšiuose baigęs vidurinę mokyklą, nutarė rinktis biomedicinos studijų kryptį Jungtinėje Karalystėje. Ramų gyvenimo būdą Žemaitijoje išmainius į triukšmingą didmiestį, Viliaus širdyje netikėtai gimė šilti jausmai žavingai merginai.

Deja, santykiams nebuvo lemta tęstis. Malšindamas širdgėlą vaikinai nutarė pakeisti aplinką, trumpam sugrįžti į Lietuvą, kurioje laukė būrys mylimų ir visokeriopa palaikančių šeimos narių, draugu.

Per viešnagę Telšiuose Vilius netikėtai susitiko su buvusiu klases draugu, kuris Telšiuose su savo tėvais buvo įkūręs užkandinę „Šimtas laipsnių“. Po šio susitikimo Vilius ėmė kamuoti mintys, ką jis nori veikti toliau, kokia veikla užsiimti. Svarstė, gal vertėtų sugrįžti į Jungtinę Karalystę ir kibtį į magistro studijas, bet kartu jautė ir didžiulį norą kažką kurti ir dirbti sau.

„Galiausiai mano svarstymai baigėsi, kai nutariau, kad neprasiu nieko, jeigu pabandyčiau kurti verslą. O užantyje turėjau kozių, kad, jeigu bus blogai ir nepavyks įgyvendinti savo planų, galėsiu bet kada susikrauti lagaminus ir grįžti atgal į Jungtinę Karalystę“, – pasakojo vaikinai.

Nėrė į verslo pasaulį

Neišsiganęs iššūkių Vilius 2020 metų gruodžio 4-ąją Plungėje atvėrė savo restobarą – „Šimtas laipsnių Plungė“, į kurį kviečia užsukti ne tik skaniai pavalgyti, bet ir pasilinksinti čia vykstančiuose renginiuose.

Įveikę karantino iššūkius ir įgiję patirties, klasės draugai nusprendė atidaryti kitą restobarą Telšiuose ir nuo rugsėjo šiame mieste ėmė veikti restobaras „Žemaitė“.

Įdomu tai, kad biomedicinos studijas baigęs Vilius iki tol beveik neturėjo patirties maitinimo versle. Daugiau po virtuvę teko pasisukti tik Jungtinėje Karalystėje, kai studijų metais įsidarbino azijietiško maisto restorane ir po paskai-

► „Meistrų picos“ kolektyvas

Nuotr. iš asmeninio pašnekovų albumo

tų pusantrų metų ruošdavo makaronus.

Nenuostabu, kad grįžus į Lietuvą ir nuo nulio pradėjus kurti savo verslą teko patirti nemažai išbandymų, o pirmiausia – atsiveikinti su rožinėmis svajonėmis. „Pirmąjį pusmetį ėjome į visišką minusą. Tada reikėjo stipriai pasukti galvas, kaip sumokėti darbuotojams algas. Bet, pasibaigus karantinui, ir atėjus vasarai įvyko esminis lūžis, pradėjome dirbti su muzikiniais projektais“, – nueitą kelią apžvelgė Vilius.

Netikėta pažintis

Plungiškio Kristupo istorija kiek kitokia. Jaunas vaikinai mažais žingsneliais, bet kryptingai ir atkakliai ėjo savojo tikslo link. Pirmoji stotelė buvo Plungės verslo ir technologijų mokykla, kurioje įgijo ne tik vidurinį išsilavinimą, bet ir virėjo specialybę.

Pirmoji darbotvarkė – Plungės rajone, Kumžaičių kaime esanti kavinė „Karčiama“, vėliau teko jėgas išbandyti ir Plungėje esančio „Oginski Hotel“ restorane „Flow“.

Smalsu buvo sužinoti, kaip susikirto Viliaus ir Kristupo keliai, kaip jiedu nutarė nerti į verslo pasaulį.

„Besimokydamas ateidavau į „Šimtas laipsnių“ papietauti, ten ir susipažinau su Viliumi. Kadangi ir pats sukaušiu virtuvėje, tai natūraliai mūsų diskusijos išsirutuliodavo įvairiomis kavinių, restoranų ir maisto temomis. Tada metams išvykau į Mažeikius, užėmiau vadovaujantį pareigą restorane „Arka“, bet su Viliumi visada palaikėme ryšį. Kadangi jis jau turėjo sukaupę patirties šioje srityje, tai sėmiausi žinių iš jo, konsultavausi“, – pasakojo Kristupas.

Kada, jeigu ne dabar?

Kristupui grįžus į Plungę, netikėtai prieš akis pasimaišė skelbimas apie parduodamą piceriją. Sėdo kartu su Viliumi prie bendro stalo ir sprendė, ką daryti toliau. Drąsūs vaikinai galiausiai nutarė, kad metas kurti bendrą verslą.

Įsigijus piceriją, reikėjo sugalvoti, kaip ją pavadinti. Į sąsiuvinį surašė visus į galvą šovusius variantus ir galiausiai apsisusto ties 2–3 labiausiai patikusiais. Kad nekiltų ginčų, kieno sugalvotas pavadinimas geresnis, nutarė išspręsti paprastai – tiesiog metė monetą. Taip gimė pavadinimas „Meistrų pica“, kuri plungiškiams ir miesto svečiams duris atvėrė 2023 metų lapkričio pradžioje.

„Kadangi esame dviese, savaime suprantama, skiriasi mūsų skoniai ir idėjos. Kartais būna sunku nuspręsti, kokia bus sienų spalva, kokius baldus išsirinkti ir panašiai. Bet mes tokiais atvejais turime puikią išeitį – visada metame monetą, ir daugiau nekyla jokių klausimų“, – kalbėjo Kristupas.

Abu jaunuoliai sutartinai pasakojo, kad labiausiai džiaugiasi, jog sulaukia savo artimųjų ir draugų palaikymo. Esą tai ne tik savotiškas garantas, kad einama teisingu keliu.

Vilius prisipažino, kad iš pat pradžių, kai pranešė tėvams, jog ketina atidaryti restobarą, sulaukė iš jų skepsio. Dėl to ir pačiam buvo sunku, į paviršių išlindo visos įmanomos baimės. Bet dabar tokių minčių nebėra, pamatę sūnaus sėkmę, jo tvirtą charakterį, tėvai pakeitė nuomonę ir dabar jį palaiko visapusiškai.

RYTERNA
GARAŽO VARTAI
KIEMO VARTAI
SERVISAS
TVOROS
Klaipėda, Kalotė
www.ryterna.lt tel.:(8-46) 385507

Daugiau nei 20 metų patirtis
Plastikiniai-aliuminiai LANGAI, DURYS
nuo 189€
PAKELIAMIEJI GARAŽO VARTAI
Tel.: 8-616-46655, 8-640-22992
www.manonamukas.lt

VISAI ŽEMAITIJOS PIENAS
PRODUKCIJAI
Tik su CİA PLUS nuolaidų kortele
-10%
www.ciamarket.lt
*Produkcijai LANKŲ nuolaida netaikoma
PREKYBOS TINKLAS
CİA
Greita ir patogus!

